

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

V. De eligendo Confessario.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

CAPVT V.

De eligendo Confessario.

36. **D** At copiam Bulla idoneum eligendi Confessarium, & approbatum: rogo quinam talis censendus, ut priuilegio Bulla eligi possit? Qui vel Parochiale habet beneficium, curam scilicet animarum: vel qui ab ipso Episcopo fuit idoneus iudicatus. Non loquor de cura animarum, quae Praelatis Religionum commissa est. Quare affirmo hos minime à secularibus licet domesticis posse eligi in Confessarios absque Ordinarij approbatione. Nec approbati censentur qui publicum gradum Theologicae vel Canonicae scientiae susceperunt, Doctores scilicet, & Licentiati.

37. *Repulsam quis idoneus malitia Episcopi passus est: poterit ne in Confessarium eligi?* Cum Suario respondeo negatiue, quia Concilium hanc conditionalem apponit: *Nisi sit approbatus, non possit.* Et quisnam alias non proclamaret, sibi iniuste negatam approbationem. Vnde non approbo Nauarrum de Regularibus Mendicantibus contrarium iuxta priuilegia Constitutionum suarum affirmantem.

38. *Confessarius ne Vallisoleitanus approbatus ab Ordinario illius Dioecesis potest virtute Cruciatæ eligi à Burgensis Metropolitae poenitente?* Congregatio Cardinalium resp. 1159. affirmatiue respondet. Imò circa Regulares eligentes virtute lublai confessarium idem declarauit, ut sit approbatus à suo met Episcopo.

39. *Quid si Confessarius secularis approbatus in vna Dioecesi, pergat in aliam?* Potest tibi eligi virtute Bullae; quia Congregatio Cardinalium solam Episcopi Confessarij approbationem requirit.

40. *Affirmandum ne idem de Regularibus semel ab Ordinario approbatus?* Regularis approbatus in vna Dioecesi, haud censetur in omnibus approbatus, ut inibi absque noua Ordinarij approbatione audiat confessiones sine aliquo electus priuilegio. At virtute Cruciatæ eligi in Confessarium potest in Dioecesi, in qua ut hospes versatur; quia declaratio Cardinalium solam requirit Ordinarij Confessoris approbationem. Ordinarius verò Regularium quoad hunc effectum est ille, cuius Episcopatus sunt incolae, licet alibi versentur ut hospites. Quod si mutet domicilium, egere noua approbatione aliqui affirmant. Sed non improbabiler alij idoneum,

& eligibilem farentur eum, qui semel fuit approbatus, vt etiam mutato domicilio absque Cruciatâ virtute confessiones exaudiat.

41. *Approbatus sum, vt confessiones oppidi cuius audiam, non aliorum: obstat ne limitatio hac approbationis, quominus non valeam à quouis totius diœcesis eligi?* Non obstat; quia huiusmodi minister est approbatus, quòd solum Bulla requirit.

42. *Num Regulares possint sine licentia Prælatorum, virtute Bullæ eligere Confessarium?* Ad peccata mortalia non reseruata possunt. Scio ex vi Decreti Clementis VIII. posse eligi in Confessarium eum, qui ex approbatis, & deputatis à Superiore esset ad Regularium illorum confessiones audiendas. Sed quia decretum Clementis VIII. innouatum est à Sanctiss. D. N. Urbano VIII. anno 1630. Iunij 19. Saltem dum viuit Urbanus contrarium non est probabile, nec in praxi tutum. Vnde iuxta idem illud decretum non poterunt Regulares per Bullam Cruciatâ de reseruatis etiam à Confessario domus absolui, vel ab aliis à Superiore designatis, nisi expressè ei copiam ad reseruata crimina largiatur. Porrò id priuilegium concessum est Religionum Mendicantium Superioribus, nec per Bullam Cruciatam reuocatum. Circa Moniales extat Congregationis Cardinalium declaratio. Addiderim tamen, si alicuius Religionis Prælati nunquam huiusmodi reuocatoria priuilegia suis in Capitulis generalibus, aut Prouincialibus promulgarint (non habente vim lege reuocatoria Priuilegiorum ante sufficientem promulgationem) & scientes Religiosos virtute Cruciatâ absolui solitos, tacent, & ideo videntur consentire, probabile esse quoad praxim Religiosos, Monialesque posse Bullæ priuilegio Confessarium ad reseruata eligere. Vnde eum, qui bona fide iuxta prædictam suppositionem priuilegio Bullæ vsus esset, non cogere confessiones iterare: secus eos, qui promulgata à Superioribus reuocatione, minimèque assentientibus, imò repugnantibus, punientibus, adhuc frenetici passione, somniato priuilegiato Bullæ vti tentassent. Bene meus doctissimus Magister *Petrus Hurtado de Mendoza* hanc animi ad crimina proni opinionem esse dicebat, qui ad delinquendi facilitatem captandam rationes non rationes quodidie excogitat. Existimo equidem, nullum doctum posse contrariæ sententiæ hærescere post doctissimum *Carinialis de Lugo* de hac materia tractatum.

43. *Quid de N. uitiis: Possint ne virtute Bullæ Confessarium*

Q

1120

eligere ad absolutionem casus suo Pralato reservati? Possunt
& iuris communis vi idem valent; quia solum ad honores,
ad onera minimè, Religiosi censentur.

44. *Requiratur, ut virtute Bulla possit eligi Confessarius,
non solum qui approbatus sit, sed qui in super sit idoneus: rogo,
quidnam est idoneum eligi Confessarium? A Pio IV. idoneus
censetur, Non suspensus, non irregularis, non excommunica-
tus, non interdictus, nec alio modo à suo impeditus Superio-
re. Attamen affirmo virtute Bullæ posse à te in Confessa-
rium Parochum proprium, etiam si excommunicatus sit, eli-
gi; quia parochianus petis, quod tuum, à Parocho quidem
propriæ malitiæ reo. Quod si non sit Parochus, licet sponte
sua quibuscunque audiendis exponatur, eligendus non est,
nisi magna necessitate cogente.*

45. *Quoties ex vi Bulla potest poenitens ab electo Confessario
absolui? De grauioribus delictis, & censuris in Bulla specia-
liter expressis semel in vita, & semel in morte; de aliis toties
potest absolui, quoties Confessurus accedat.*

46. *Quidnam Bulla vi priuilegium in mortis articulo con-
ceditur, Confessarium eligendi, si tunc nullum est reservatum
crimen, quod vel simplex Sacerdos non valeat absolvere? Etiam
in articulo mortis, absolute loquendo, seruandus est ordo di-
gnitatis, dum necessitas ad aliud non cogit. Et ideo præsertim
eo, qui possit absolvere à reservatis, non potest absolvere, qui
tali caret potestate. Ex priuilegio autem Bullæ potest qui-
libet Confessarius approbatus à poenitente electus etiam qui
iuxta ius commune debebat, absolvere.*

47. *Quidnam est mortis articulus intelligendus? Aliud est,
me auctore, periculum mortis, aliud articulus. Periculum est
euentus, in quo iuste timeri potest mortem euenturam, v. gr.
periculosa nauigatio, prælium committendum. Articulus
autem mortis est euentus, in quo quis iam naturaliter de-
sperata salute est ad moriendum proximus, v. gr. qui maligna
febre teneretur, aut lethali sauciaretur vulnere. Ex vi Bullæ
tantum potest in articulo mortis seu vero, seu præsumpto,
absolutio conferri. Attamen quia confessioni gerendæ non
est nouissima anxietas accommodata, minimè expectandum
ad omnimodam salutis corporeæ desperationem, sed sufficit
reputari probabile agitudinem esse lethalem. Nec aliter
mentem Pontificis reor interpretandam, qui pater aegroti sa-
luti animi debet accuratè consulere, Confessione scilicet mi-
nimè ad illud prolata discrimen, quando non facile debito
cum pondere exeritur.*

banquam

48. Constituitur quis in articulo mortis. præsumpto: potest ne Confessarius Indulgentiam sub condicione impertiri, si verè diem tuum obieris, alioquin ad mortis instans tibi à Deo hæc Indulgentia reseruetur? Potest, imò ita fieri iubet Cruciatâ commissarius.

CAPVT VI.

De Peccatis, aliisque, à quibus absolueri potest
Confessarius per Cruciatam
electus.

49. **A** Queisnam peccatis Confessarius Bulla virtute electus potest absolueri? A queiscunque peccatis, & censuris: censura autem quatuor adnumerantur, excommunicatio, suspensio, irregularitas, interdictum.

50. Quidnam obseuandum circa absolutionem ab excommunicatione? Non tenet absolutio nisi satisfactione partis præmissa. Fit autem si vel rei debitæ (si res ipsa non potest) reddituræ qualitas, vel pignora exhibeantur, vel saltem iuret pœnitens se satisfacturum, cum primum potuerit. Professio vnica absolutio ligatum pluribus excommunicationis vinculis expedire potest similibus verbis: *Absoluo te ab omnibus, quibus detineris, excommunicationibus.* Id quod necessariò præstandum intra ipsum pœnitentiæ Sacramentum, vti legenti Bullam patebit. Vnde non est exterioribus ceremoniis impertienda huiusmodi fori conscientie absolutio: nec ad forum exterius valere potest. *Potesi ne Confessarius virtute Bullæ electus absolueri ligatum nominatim excommunicatione ab homine, quoad conscientie forum?* Minimè, nec per aliquod aliud priuilegium, nisi prius parti læsæ satisfaciatur. *Parti læsa longè abest, iudex qui te excommunicauit nominatim, vult confessione præmissa te Indulgentias Bullæ lucrari, deponis apud fideiussorem fidelem rem debitam: poteris ne à peccatis, excommunicationeque absolui?* Potero; quia ea censenda iusta partis voluntas, quantum in se est præstante debitore. Imò si centum deberem aureos, impotens soluere, ab excommunicatione postera liberari faciens quod in me est. *Quid si postmodum potens effectus nolles parti læsæ satisfacere? In eandem ne reincideres excommunicationem?* Minimè, non enim est Confessario potestas ad reincidentiam, cum taliter absolueri circa excommunicandum sit iurisdictionis actus.

Q 2

51. Circa